

Súd: Mestský súd Košice  
Spisová značka: 84P/11/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123210815  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2024  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová  
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123210815.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivanou Gajdošovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, C. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. X.X.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, na návrh matky D. B., nar. X.XX.XXXX, bytom E. X, B., zast. advokátom JUDr. Evou Hencovskou, so sídlom Bajzova 2, Košice, za účasti otca A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XX, G., za účasti Okresnej prokuratúry Košice – okolie, v konaní o pozbavenie otca výkonu rodičovských práv takto

### rozhodol:

- Návrh v časti týkajúcej sa maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.
- Konanie v časti týkajúcej sa maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. B., nar. XX.XX.XXXX z a s t a v u j e.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala dňa 21.6.2023 návrh na začatie konania, ktorým žiadala pozbaviť otca výkonu rodičovských práv ku všetkým maloletým deťom. Vo svojom vyjadrení zo dňa 20.11.2023 žiadala priznať jej plnú náhradu trov konania.

Na pojednávaní vo veci samej dňa 28.5.2024 navrhla v prípade, ak súd nevyhoví jej návrhu na pozbavenie otca výkonu rodičovských práv, obmedziť ho vo výkone rodičovských práv v podstatných otázkach, ktoré sa týkajú starostlivosti o maloleté deti, a to rozhodovanie o zdravotnej starostlivosti a zápise do školy. Navrhla vysloviť predbežnú vykonateľnosť takéhoto rozhodnutia.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 01.03.2021 Okresný súd Košice II na základe návrhu otca vydal uznesenie a neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Proti uzneseniu súdu zo dňa 01.03.2021 matka podala odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Aj napriek rozhodnutiu odvolacieho súdu matke však otec odmietol deti odovzdať a naďalej ich u seba zadržoval. Z uvedeného dôvodu podala návrh na výkon súdneho rozhodnutia a súd uznesením zo dňa 23.08.2021 pod sp.zn. 9Em/1/2021 nariadil výkon rozhodnutia. Počas toho, ako boli deti u otca, opakovane sa prejavil ako agresor a manipulátor. Dokonca sa stalo, že otec odviezol maloleté deti ku kolíznemu opatrovníkovi za účelom vykonania pohovoru, pričom maloletým deťom umiestnil na krk odpočívacie zariadenie, aby mohol monitorovať ich rozhovory z kolíznym opatrovníkom. Počas obdobia, kedy boli deti neodkladným opatrením zverené otcovi, ich bez matkinho súhlasu odhlásil z trvalého pobytu na adrese E. X, B., a prihlásil ich na trvalý pobyt F. XX, H.- I.. Zároveň najmladšieho syna prihlásil do Základnej školy v G.. Pre nedostatok miesta ho však neprijali. Napriek tomu otec matke

odmietol dať súhlas na zápis maloletého A. do školy vo B.. Otec deťom zakázal s matkou komunikovať a tak od 03/2021 nemala o nich žiadne informácie a od 09/2021 deti prestali navštevovať školu, na čo matka bola písomne upovedomená triednou učiteľkou. Pretože otec už toho času vážnym spôsobom ohrozoval mravný život maloletých detí a zanedbával ich starostlivosť, o čom svedčila aj absencia v škole a zlý školský prospech, podala matka trestné oznámenie. Otcovi bolo vznesené obvinenie pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a konanie bolo vedené na OS KE – okolie, pod sp.zn. 5T/49/2022. Za účelom posúdenia rodičovských kompetencií bolo v právnej veci na OS KE II, sp.zn. 19P/161/2020 vykonané znalecké dokazovanie ustanovenou znalkyňou PhDr. Libušou Ščerbovou, z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, poradenská psychológia. Zo záverov znaleckého posudku č. 13/2021 vyplynulo, že zo strany otca dochádza k negatívnemu ovplyvňovaniu a manipulácií voči matke až do takej miery, že to znalkyňa vyhodnotila ako nebezpečné protispoločenské správanie. Prílohou znaleckého posudku bol list, ktorý matke deti napísali a poslali s vedomím otca. List je plný nenávisť a vulgarizmov. Otec deti manipuloval proti matke, zanedbával starostlivosť o nich, nepodal matke žiadne informácie a deťom zakázal sa s ňou rozprávať. Deti jej však pod vedením otca napísali list, ktorý bol plný hanlivých urážok, vulgarizmov, vzdoru, deti sa vyhrážali, že ak budú musieť ísť do školy, tak ju zbúrajú a navyše matke nakreslili kresbu, na ktorej znázornili pohlavné orgány veľmi nevhodným až agresívnym spôsobom. Mal. C. a C. majú od 02.09.2021 do 21.10.2021 vynechaných (každý zvlášť) 198 vyučovacích hodín bez ospravedlnenia. Mal. Peter za rovnaké obdobie vynechal 136 vyučovacích hodín. Je zrejmé, že otec zapríčinil to, že deti nechodili do školy. Umožnil im tak viesť záhaľčivý život a za toto svoje konanie bol obvinený. Otec absolútne nerešpektuje authority a k tomu viedol aj maloleté deti.

K svojmu návrhu na priznanie náhrady trov konania uviedla, že otec jej vo všetkých otázkach týkajúcich sa maloletých detí odporuje, neustále vytvára medzi nimi napätie, odmieta s ňou racionálne komunikovať, následkom čoho bola nútená podať aj tento návrh. Preto pokladá priznanie nároku na náhradu trov konania za opodstatnené.

3. Súd vykonal dokazovanie zisťovaním stanoviska otca maloletých, kolízneho opatrovníka, obsahom pripojených spisov, správami zo školských zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú, správami centra pre deti a rodiny, v ktorom boli maloleté deti umiestnené, správou obce o povesti otca a výsluchom účastníkov a zistil nasledujúci skutočný stav veci.

4. Z vyjadrenia otca zo dňa 21.8.2023 súd zistil, že nevidí dôvod na pozbavenie ho výkonu rodičovských práv. Podanie návrhu matky na začatie tohto konania považuje za pomstu matky a jej účelové konanie, ktorým sa snaží predĺžiť pobyt detí v CDR a prinútiť ich vrátiť sa do jej osobnej starostlivosti. Má za to že existuje možnosť psychických problémov na strane matky. Je neprípustné, aby matka v záujme boja, ktorý vedie voči svojmu bývalému manželovi trápila deti ich zotrvaním v CDR a znemožnením ich návratu do osobnej starostlivosti otca. On sa snaží spolupracovať a plniť pokyny súdu, aby svojím deťom pomohol a mohli žiť ako ostatné deti. Z uvedených dôvodov považuje návrh matky za neopodstatnený a nedôvodný.

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o šetrení pomerov v rodine zo dňa 18.8.2023 súd zistil, že dňa 7.8.2023 úrad vykonal pohovor s matkou v prirodzenom prostredí. Matka uviedla, že trvá na podanom návrhu na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností ku všetkým maloletým deťom. Dodala, že maloletý A. navštevoval ZŠ na J. K. B. H., v septembri 2023 by mal nastúpiť do spádovej školy vo B.. Nakoľko nemá súhlas otca, podala na súd návrh na nahradenie súhlasu. Návrh podala, nakoľko sa s otcom detí nevie na ničom dohodnúť, otec vytvára neustále prekážky aj čo sa týka prestupu syna na inú základnú školu, navrhuje školu v L., alebo v F., čo nemá matka ani po ceste do práce, je to ďaleko od jej bydliska.

Úrad sa pokúšal telefonicky kontaktovať otca, avšak neúspešne.

ÚPSVaR Košice v predmetnej správe odporúča súdu, aby po vykonaní dokazovaní obmedzil otcovi maloletých detí výkon rodičovských práv a povinností, s poukazom na to, že v každom znaleckom posudku, ktorý bol vypracovaný od roku 2020 je preukázané, že otec nie je spôsobilý sa o deti riadne starať a konať v ich najlepšom záujme. Mal za to, že otec od septembra 2022 nijakým spôsobom nezmenil svoje správanie voči matke a zainteresovaným inštitúciám.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice o šetrení pomerov v rodine zo dňa 3.5.2024 súd zistil, že dňa 23.4.2024 úrad telefonicky kontaktoval matku maloletých detí s tým, aby sa vyjadrila či trvá na podanom návrhu na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností. Matka v osobnom pohovore uviedla, že netrvá na pozbavení práv u maloletých detí C. a C., nakoľko sa aktuálne nachádzajú v ústavnej starostlivosti. Návrh prioritne podávala ohľadom syna A., keďže sa s otcom nevie na ničom dohodnúť a potrebuje od neho rôzne súhlasy a otec jej ich nechce dať, preto iniciovala toto konanie. Dňa 30.4.2024 sa uskutočnilo stretnutie rodinného kruhu v priestoroch Centra pre deti a rodinu. Cieľom bolo, aby sa rodina pokúsila nájsť zdroje riešenia danej situácie. Na stretnutí matka pripustila možnosť, že sa maloleté deti zveria do osobnej starostlivosti otca. Spolupráca s rodičmi maloletých detí sa od poslednej správy nezmenila. Matka s úradom komunikuje a spolupracuje. Otec na telefonáty úradu nereaguje.

Vzhľadom k tomu, že si matka vie do budúca predstaviť, že osobnú starostlivosť o maloletého C. a C. bude zabezpečovať otec úrad má za to, že ak by súd otca obmedzil v jeho právach a povinnostiach, nebolo by možné maloleté deti zveriť do jeho starostlivosti.

6. Zo správy obce Ďurkov zo dňa 10.8.2023 súd zistil, že otec maloletých žije v predmetnej obci v rodinnom dome svojich rodičov. Obci je známe, že pri rodinných sporoch musela často zasahovať polícia. Otec maloletých bol riešený pre zanedbávanie povinnej školskej dochádzky svojich maloletých detí.

7. Zo správy Centra pre deti a rodiny Košická Nová Ves zo dňa 14.8.2023 a 26.4.2024 súd zistil, že stretnutia detí s mamou boli spočiatku veľmi náročné, deti odmietali nadviazať aj očný kontakt. Každým stretnutím ale dochádzalo k zlepšeniu. Chlapcov navštevovala aj stará matka z otcovej strany. Pri stretnutiach s otcom boli chlapci otvorení komunikácii s otcom a v tvárach im bola zreteľná radosť z toho, že ho vidia. CDR s otcom spolupracovalo v rámci výchovného opatrenia, otec komunikoval slušne. Taktiež spolupracovali pri voľbe povolania chlapcov – prihlášky na stredné školy. CDR eviduje zlepšenie celkovej komunikácie zo strany otca.

Zo správy CDR zo dňa 14.5.2024 súd zistil, že dňom 14.5.2024 bola ukončená starostlivosť CDR o maloletého C. a C. z toho dôvodu, že pominuli dôvody na nariadenie ústavnej starostlivosti a súrodenci boli odovzdaní do starostlivosti matky za prítomnosti otca a pracovníčok úradu práce.

8. Zo správy Základnej školy, H. X, H. zo dňa 3.11.2023 a 9.5.2024 súd zistil, že predmetnú školu navštevuje maloletý C. a C., pričom sú žiakmi 9.C triedy. S biologickými rodičmi maloletých nemala škola v čase podania prvej správy kontakt, komunikovala s CDR. V čase podania druhej správy došlo k výraznej zmene zo strany otca. Otec sa intenzívne zaujímal o prospechu svojich synov, stretol sa s výchovnou poradkyňou, školskou psychologičkou a triednou učiteľkou. Stretnutie sa týkalo výberu strednej školy.

Zo správy M. N. B. zo dňa X.X.XXXX súd zistil, že predmetnú školu navštevuje maloletý A., ktorý navštevuje 3.A triedu. Otec maloletého sa o prospech maloletého nezaujímal, nezúčastnil sa rodičovského združenia, do internetovej žiackej knižky maloletého sa neprihlásil.

9. Z obsahu celej spisovej dokumentácie týkajúcej sa starostlivosti súdov o maloletých zistil súd nasledovnú genézu veci:

Okresný súd Košice - okolie

8/2018 – 9P/17/2018 - úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom do rozvodu manželstva – schválená dohoda rodičov, podľa ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,

9/2018 – 9P/16/2018 - rozvod manželstva a úpp rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, kde boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky,

11/2018 – 9P/354/2018 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 12/2018 zamietnuté,

4/2019 – 9P/102/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zmenil úpravu práv a povinností k maloletým deťom – zastavené

9/2019 – 18P/92/2019 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – 11/2019 zamietnuté,

7/2020 – 19P/209/2020 - návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zamietnuté a vec prikázaná rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach na konanie Okresnému súdu Košice II.

Okresný súd Košice II

3/2021 - 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletých do osobnej starostlivosti otca – zmenené v rámci odvolacieho konania 6/2021 tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý.

Na základe predmetného neodkladného opatrenia sa deti od uvedenej doby nachádzali v osobnej starostlivosti otca, ktorý ich ani po zmene neodkladného opatrenia matke neodovzdal a kontakt s deťmi jej neumožnil.

10/2021 – 19P/161/2020 – nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli deti odňaté zo starostlivosti rodičov a umiestnené v Liečebno – výchovnom sanatóriu Košice – Barca, následne OS KE II postúpil tunajšiemu súdu podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom vo forme pobytu v predmetnom sanatóriu (zapísané na OS KE – okolie pod 19P/205/2021).

Krajský súd Košice:

8/2022 – 8CoP/180/2022-489 - nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloletý C. a C. zverení do dočasnej starostlivosti CDR Košická Nová Ves do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. 19P/205/2021, maloletý A. sa vrátil do osobnej starostlivosti matky, zároveň otcovi zakázal styk s maloletými deťmi počas trvania neodkladného opatrenia.

Okresný súd Košice – okolie:

4/2023 - 19P/205/2021 – uznesenie o zastavení konania o uloženie výchovného opatrenia vo forme pobytu mal. detí v LVS Barca z dôvodu, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo konanie začaté, keďže mal. A. sa nachádzal v osobnej starostlivosti matky a C. a C. boli rozhodnutím KS KE umiestnení v CDR.

Mestský súd Košice:

10/2023 – K3-9P/42/2021 -rozsudok o nahradení súhlasu otca so zápisom maloletého A. do M. N. B. a s jeho účasťou na povinnom voliteľnom predmete, rozhodnutie potvrdené odvolacím súdom 3/2024.

5/2024 – K3-21P/36/2023 – v rámci právoplatne neskončeného konania o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému C. a C. bolo O. H. P. B. súdu oznámené, že ukončením účinnosti posledného neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa maloleté deti nachádzali v CDR boli maloleté deti C. a C. CDR odovzdaní do osobnej starostlivosti matky. Z vyjadrenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že matka následne maloletých odovzdala do osobnej starostlivosti otca, kde sa v súčasnosti nachádzajú.

V súčasnosti prebiehajú na tunajšom súde okrem tohto konania o pozbavenie výkonu rodičovských práv nasledujúce konania týkajúce sa maloletých detí, ktoré nie sú právoplatne skončené:

K3-21P/36/2023 – o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému C. a C., vo veci bolo podané späťvzatie návrhu a žiadosť o zastavenie konania navrhovateľom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice,

84P/8/2023 – o zvýšenie výživného k maloletému A.,

- konanie o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, ktoré bolo uznesením vylúčené z konania K3-21P/36/2023 na samostatné konanie a zatiaľ mu nebola priradená nová spisová značka.

10. Z výpovede matky na pojednávaní dňa 28.5.2024 súd zistil, že svoj návrh v časti týkajúcej sa maloletého C. a C. berie späť a v tejto časti žiada konanie zastaviť.

Na dotaz súdu uviedla, že netvrdí, že otec naplnil niektorý z ust. § 38 ods. 4 zákona o rodine. Dôvod, pre ktorý žiada o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností je ten, že v správe liečebno – výchovného sanatória, ktorá bola matke predložená pri prepustení maloletého A. do jej starostlivosti, sa nachádzal aj list otca, že otec si neželá, aby maloleté deti boli bez jeho súhlasu vyšetrené u iného lekára ako majú. List bol napísaný približne v roku 2018. Preto si podala tento návrh, aby otec nerobil do budúcnosti problémy pri výbere lekára maloletého dieťaťa, keďže nesúhlasí nikdy s ničím. So zmenou tohto lekára otca zatiaľ neoslovila.

Iná situácia v správaní otca voči maloletému A., ktorá by napĺňala znaky pozbavenia rodičovských práv a povinností otca voči A., nenastala. Skôr to brala ako návrh do budúcnosti, aby nemusela čakať, ak nastanú nejaké vážne zdravotné problémy, aby nemusela zdĺhavo získavať súhlas od otca, keďže predpokladá, že otec spolupracovať nebude. Jej právnou zástupkyňou jej bolo vtedy prezentované

a vysvetlené, že návrh na pozbavenie musí podať voči všetkým trom deťom, že to nie je možné podať len voči jednému dieťaťu.

Maloletí C. a C. sa v súčasnosti nachádzajú v starostlivosti otca, matka podpísala v CDR papiere o prepustení a deti následne odovzdala otcovi. Deti sa majú dobre, stretli sa s matkou raz, prišli za ňou do práce podpísať papiere potrebné pre zápis na strednú školu. Rodičia nie sú v súčasnosti v žiadnom kontakte a stretávajú sa len na súde. Situácia v rodine je v súčasnosti taká a taká aj v najbližšej budúcnosti ostane, že maloletý C. a C. sú u otca a maloletý A. je u matky.

Otec sa s maloletým A. stretol na stretnutí v CDR v apríli 2024, pričom do starostlivosti o Petra otec nezasahoval žiadnym spôsobom, a predtým s ním nebol dlhodobo, naposledy ho videl asi ešte kým bol maloletý A. v LVS Barca. Maloletý v súčasnosti v škole nechodí na žiaden krúžok, pretože nemá súhlas otca, avšak matka od neho tento súhlas ani nežiadala, predpokladá, že by ho neudelil.

11. Z výpovede otca na pojednávaní dňa 28.5.2024 súd zistil, že s podaným návrhom v časti týkajúcej sa maloletého A. nesúhlasí. So späťvzatím návrhu matky v časti týkajúcej sa maloletého C. a C. súhlasí. So žiadnymi krúžkami ho matka neoslovila, ani ho neoslovila škola, a teda nemal možnosť nedať takýto súhlas. Nemá problém takýto súhlas podpísať. Súhlasil by aj s zmenou lekára u maloletého A., ak by ho matka s takouto požiadavkou oslovila.

Maloletý A. nechodil do školy, kým bol v starostlivosti otca z dôvodu, že on prihlásil maloletého A. do M. N. G. J. M. N. L., ale matka na toto neudelila súhlas, a preto do školy nastúpiť nemohol. Do M. N. B., kde bol zapísaný, nastúpiť nechcel, nakoľko deti žili u neho, zároveň mali konflikty so M. N. B., a odmietali do tejto školy nastúpiť. Aj keď sa otec snažil vybaviť im nástup do M. N. L., bez súhlasu matky sa mu to nepodarilo a súd v danej dobe o tejto otázke nerozhodol. Maloletý A. bol účastný incidentu, kedy deti koncipovali nevhodný list pre matku, ale otec tam nebol, kosil záhradu, on to neriešil. Otec nerešpektoval súdne rozhodnutie, keď mal vydať deti matke z dôvodu, že A. sa matky bál, matka deti bila, týrala, a A. k nej odmietal ísť.

Maloletí C. a C. sú v súčasnosti u otca. CDR odovzdala deti matke a následne od matky išli deti k otcovi. Majú sa výborne, chodia do Základnej školy H.. Otec so školou riadne komunikuje, komunikuje s triednou učiteľkou. Do školy chodia každý deň SAD – kou, vybavil im preukazy, a zo školy domov ich väčšinou vozí on. Zároveň im vybavil občianske preukazy a vybavili spoločne aj stredné školy, kde nastúpia od septembra. Deti sú vedené u tej istej lekárky, ako boli v čase, keď sa nachádzali v CDR. Deti potrebovali podpisy od matky do školy, a teda zoberal deti za matkou do práce, chlapci išli za ňou a nebol s týmto žiaden problém.

12. Z prednesu kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 28.5.2024 súd zistil, že vzhľadom na to, že v rodine nastala nová situácia a C. a C. sa nachádzajú u otca, s podaným návrhom nesúhlasí. Rovnako tak u maloletého A. považuje podaný návrh za irelevantný, nakoľko pomery v rodine sa budú riešiť aj do budúcnosti, a preto v súčasnosti, v tomto momente považuje podaný návrh za bezpredmetný. Od 14.05. mu nie sú známe žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vyňatie C. a C. zo starostlivosti otca. Znalecké dokazovanie nepreukázalo týranie zo strany otca voči deťom, ale otec nebol morálnym vzorom pre svoje deti. Deti týrané neboli, ale správanie otca nezodpovedalo štandardnému správaniu rodiča. Zároveň ale predmetné znalecké dokazovanie bolo vykonané v roku 2020. Čo sa týka súčasnej vôle detí, C. a C. chcú byť v starostlivosti otca. S A. vykonala rozhovor naposledy začiatkom roku 2024, kedy sa A. vyjadril, že sa má veľmi dobre, prospieva, neuviedol nič negatívne, čo by ho v živote zaťažovalo v súčasnosti.

So späťvzatím návrhu v časti týkajúcej sa maloletého C. a C. súhlasí.

13. Z prednesu prokurátora Okresnej prokuratúry Košice – okolie na pojednávaní dňa 28.5.2024 súd zistil, že sa stotožňuje s vyjadrením kolízneho opatrovníka a podaný návrh považuje za nedôvodný. Z vyjadrenia matky vyplýva, že matka to považuje za akoby preventívny krok na predchádzanie problémov, ktoré by mohli nastať pri zmene lekára, resp. pri vyšetreniach maloletého, ale zároveň nedeklaruje žiadny incident, kedy by súhlas otca daný nebol. Otec zároveň na pojednávaní deklaroval, že takýto súhlas udelí, a to už čo sa týka lekárov alebo prípadných krúžkov. Preto navrhuje, aby súd podaný návrh zamietol a zároveň nepripísal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

So späťvzatím návrhu v časti týkajúcej sa maloletého C. a C. súhlasí.

14. Podľa § 38 odsek 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 38 odsek 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

16. Podľa ust. § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

19. Obmedzenie výkonu rodičovských práv spočíva vždy v zavinenom správaní rodičov. Napriek tomu to zo zákonného ustanovenia výslovne nevyplýva. Hmotnoprávnymi podmienkami pre vyslovenie obmedzenia rodičovských práv a povinností je kumulatívne naplnenie dvoch skutočností, a to:

– ak si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a

– ak sa rodičia zavinené správajú spôsobom, z ktorého možno vyvodiť, že riadna výchova dieťaťa je ohrozená. Zákon menuje tri spôsoby takéhoto správania. Môže ísť o skutočnosť, že rodičia trvalo vedú neusporiadaný spôsob života alebo svoje rodičovské povinnosti nevykonávajú vôbec, alebo nezabezpečujú výchovu svojho dieťaťa.

Najväčším zásahom do rodičovských práv a povinností je rozhodnutie súdu o pozbavení rodiča ich výkonu. Ani toto nemôže smerovať všeobecne voči deťom určitého rodiča, i potenciálnym, ale viaže sa na výkon rodičovských práv a povinností ku konkrétnemu dieťaťu. Dôvody, pre ktoré je možné pristúpiť k takému vážnemu zásahu, zákon vymedzuje taxatívne a delí ich do dvoch skupín, a to:

– rodič svoje rodičovské práva a povinnosti zneužíva (ďalší výpočet je exemplifikatívny: najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním alebo iným zlým zaobchádzaním),

– rodič výkon svojich rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva.

Súdy za zneužívanie rodičovských práv prevažne považujú ohrozovanie telesného a duševného vývoja detí, umožňovanie im páchať trestnú činnosť, vedenie nemorálneho spôsobu života, týranie detí a pod. Predpokladá sa teda aktívna činnosť, nie pasívny postoj (napríklad k páchaniu trestnej činnosti dieťaťom).

20. Súd konanie v časti týkajúcej sa maloletého C. a C. zastavil, keďže matka maloletých vzala svoj návrh v tejto časti späť, ostatní účastníci so zastavením konania súhlasili a vzhľadom na nové skutočnosti, ktoré sa vo veci vyskytli má súd za to, že predmetné späťvzatie reflektuje novú situáciu v rodine, kedy matka dobrovoľne odovzdala maloletého C. a C. do osobnej starostlivosti otca, kde sa aj doposiaľ nachádzajú.

21. Návrh v časti týkajúcej sa maloletého A. súd zamietol, pretože dospel k záveru, že na takéto rozhodnutie nie sú v súčasnosti splnené podmienky stanovené zákonom.

K argumentácii matky, že predmetný návrh podala z dôvodu, aby sa do budúcnosti vyhládla problémom pri prípadnej zmene ošetrojúceho lekára maloletého súd udáva, že pozbavenie / obmedzenie rodičovských práv nie je preventívnym nástrojom, ktorý má slúžiť na uľahčenie života rodičov, ktorí sa nachádzajú v rodičovskom konflikte. Jeho úlohou nie je vyriešiť komunikačné problémy rodičov, ani eliminovať jedného rodiča zo života dieťaťa a druhého rodiča za účelom vyhnutia sa možným sporom do budúcnosti. Súd rozumie premisu, z akej matka vychádzala, keďže spolupráca a komunikácia s otcom maloletých je náročná, problematická a otec vystupuje antagonisticky voči akýmkoľvek pokusom o kompromis bez ohľadu na to, čoho sa tento kompromis má týkať. Stále je však otcom maloletých detí, pričom je nutno poukázať na to, že bolo voľbou matky a otca, že sa spoločne rozhodli založiť si rodinu a toto ich rozhodnutie ich do budúcnosti zaväzuje a núti k interakcii a k spolupráci, aj keď je to v súčasnosti pre nich nepríjemné a nepohodlné. Súd poukazuje na vyjadrenie matky, že súhlas otca so zmenou lekára, zápisom maloletého na krúžky ani nežiadala, ako aj na vyjadrenie otca, že by takýto súhlas matke dal. Bez ohľadu na to, či sa možno spoľahnúť na vyjadrenie otca v tomto smere, stále ostáva faktom, že prostriedkom na riešenie tejto situácie nie je právny nástroj obmedzenia / pozbavenie výkonu rodičovských práv, ale nahradenie súhlasu rodiča v zásadnej otázke, v ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť. Predstava matky o uľahčení si rodičovskej kooperácie v podobe vyriešenia tejto situácie spôsobom, že od otca už žiadny súhlas potrebovať do budúcnosti nebude nenapĺňa znaky stanovené zákonom pre obmedzenie / pozbavenie rodiča výkonu jeho rodičovských práv. Z uvedených dôvodov takto podanému a odôvodnenému návrhu matky nemohol súd vyhovieť.

22. Súd sa zaoberal predmetným návrhom aj v širšom rozsahu, a to s ohľadom na zisťovanie skutočného stavu vecí, ako aj na odôvodnenie podania návrhu právnu zástupkyňou matky (ktoré sa s odôvodnením samotnej matky značne rozchádzalo). Zaoberal sa aj návrhom na obmedzenie výkonu rodičovských práv, ktorý matka podala len ústne na pojednávaní vo veci samej a v ďalšom neodôvodnila. Poznajúcu genézu vecí a obsah všetkých pripojených spisov maloletých detí sa súd zaoberal otázkou, či konanie otca v minulosti nedosiahlo povahu a intenzitu konania vyžadovanú zákonom o rodine pre obmedzenie / pozbavenie výkonu rodičovských práv na strane otca.

Tu opätovne súd poukazuje na vyjadrenia matky, ktorá výslovne uviedla, že otcovo správanie nenaplnilo znaky § 38 zákona o rodine. Maloletý A. bol odňatý z osobnej starostlivosti otca v októbri 2021, následne bol zakázaný styk otca s maloletým, následne bol maloletý navrátený do starostlivosti matky, avšak s otcom v kontakte nie je. Vychádzajúc z tvrdení matky otec za uvedené obdobie do výchovy a starostlivosti o dieťa nezasahoval. Skutočnosti, ktorými argumentovala matka, ktoré sa stali v dobe, keď sa deti nachádzali v starostlivosti otca nepreukázali v tomto štádiu vecí nado všetky pochybnosti súdu konanie otca, ktoré by odôvodňovalo jeho pozbavenie / obmedzenie výkonu rodičovských práv. Na jednej strane matka namieta vtedajšie správanie otca a spochybňuje jeho rodičovské kompetencie do bodu ich úplného odňatia, na druhej mu dobrovoľne odovzdala maloletého C. a C. do starostlivosti, čím nepochybne prejavila značnú mieru dôvery v rodičovské schopnosti otca. Týmto konaním, ako aj zdôvodnením podaného návrhu matkou na pojednávaní vo veci samej sa podanie tohto návrhu zo strany matky javí ako účelové. Je potrebné poukázať aj na to, že správaniu otca, ktorým matka argumentuje, boli rovnako vystavené všetky tri deti spoločne a v rovnakom čase, avšak pozbavenia / obmedzenia výkonu práv sa dožaduje len vo vzťahu k maloletému A., pričom vo vzťahu k ostatným synom dokonca sama otcovi osobnú starostlivosť umožnila.

Ak matka namieta, že otec sa na starostlivosti o A. v súčasnosti žiadnym spôsobom nepodieľa, je potrebné pre celistvosť obrazu o rodine poukázať aj na to, že matka sa na starostlivosti o maloletého C. a C. taktiež dlhodobo nepodieľa, pričom sa dopúšťa rovnakého konania, akým argumentovala v neprospech otca. Maloletých chlapcov dlhodobo odmietala prevziať do svojej starostlivosti, čím bolo spôsobené, že zotrvali v CDR od 10/2021 do 5/2024. S deťmi sa v CDR začala pravidelne stretávať až po napomenutí zo strany súdu a zaangažovaní ostatných spolupracujúcich subjektov a po tom, ako jej súd pravidelné stretávanie nariadil neodkladným opatrením. So školou maloletých počas ich pobytu v CDR nebola v žiadnom kontakte, čo vyplýva zo správy základnej školy, pričom takúto možnosť mala. Od doby odovzdania maloletých do osobnej starostlivosti otca sa s deťmi na základe vlastnej iniciatívy nestretla a nebol aktívna ani pri riešení otázky vzájomného stretnutia súrodencov, ktorých rodičia rozdelili.

Po zvážení všetkých uvedených skutočností a súčasnej situácie v rodine má súd za to, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by v ďalšom nado všetky pochybnosti súdu preukazovali skutočnosť, že správanie otca (čo ako nevhodné a vyrušujúce) nadobudlo intenzitu potrebnú na zásah do jeho rodičovských práv a povinností. V neposlednom rade vzhľadom na skutočnosť, že matka otcovi maloletých C. a C. odovzdala do osobnej starostlivosti, takéto rozhodnutie by za daného stavu vecí nebolo v záujme maloletých detí, ktorých rodinná situácia nie je k tomuto okamihu vyriešená a ich pomery nie sú ustálené.

23. O trovách konania rozhodol súd na základe § 52 a 57 CMP, pričom k návrhu matky na priznanie náhrady trov konania uvádza, že vzhľadom na zamietnutie jej návrhu a teda vzhľadom na jej neúspech vo veci, ako aj vzhľadom na všetky skutočnosti uvádzané vyššie má súd za to, že vo veci nie sú splnené podmienky na priznanie jej náhrady trov konania.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.